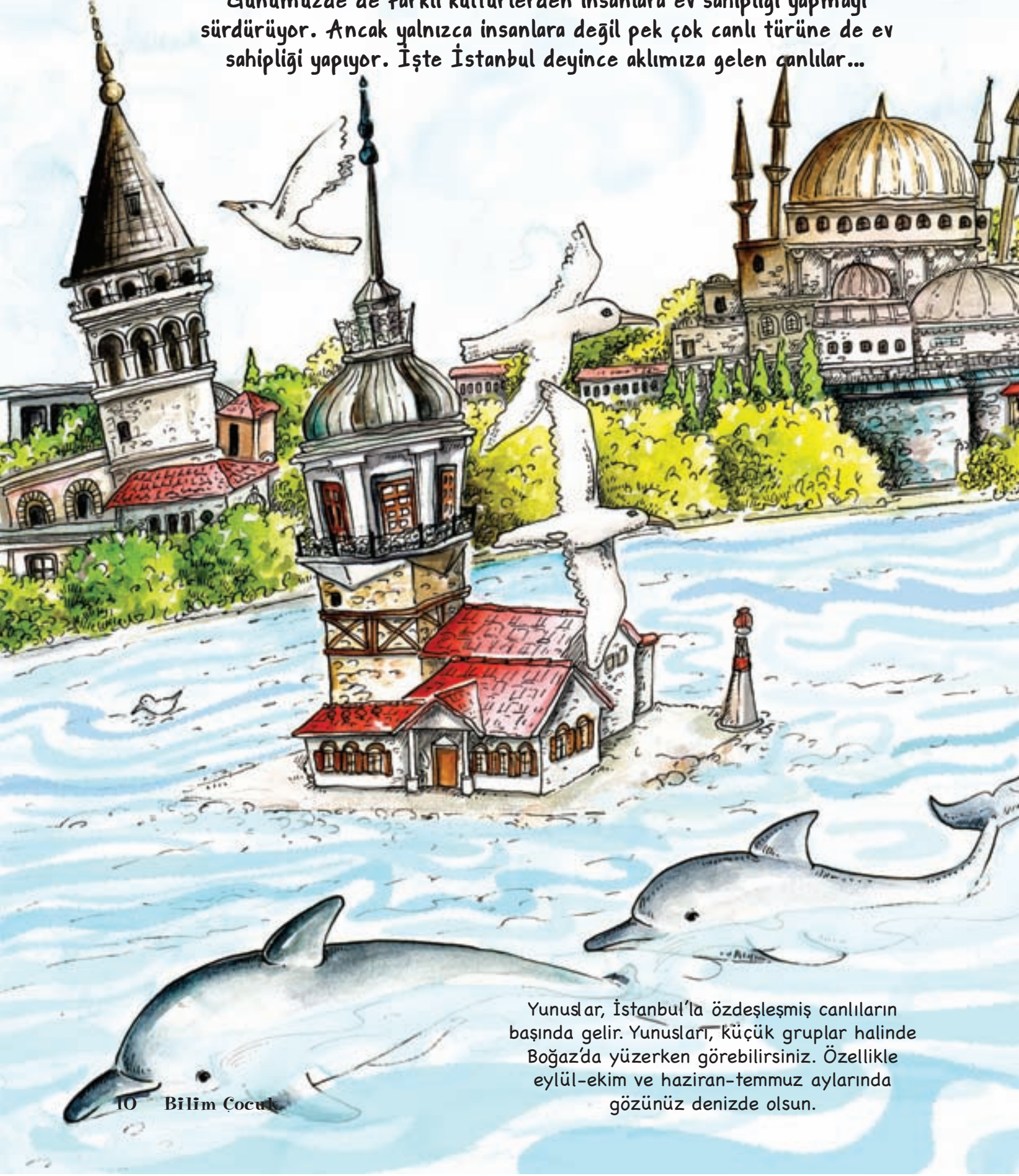

İstanbul'da Kir

İstanbul, tarih boyunca birçok uygarlığa ev sahipliği yapmış bir kent. Günümüzde de farklı kültürlerden insanlara ev sahipliği yapmayı sürdürüyor. Ancak yalnızca insanlara değil pek çok canlı türüne de ev sahipliği yapıyor. İşte İstanbul deyince aklımıza gelen canlılar...

Yunuslar, İstanbul'la özdeşleşmiş canlıların başında gelir. Yunusları, küçük gruplar halinde Boğaz'da yüzerken görebilirsiniz. Özellikle eylül-ekim ve haziran-temmuz aylarında gözünüz denizde olsun.

İmler Yaşıyor?

Yırtık pırtık, İstanbul'da sık karşılaşılabileceğiniz bir kelebek türü. İstanbul'un park ve bahçelerinde görebileceğiniz bu kelebek adını kanat uçlarının parçalı olmasından alır.

İlkbaharda, Kadıköy ve Beşiktaş gibi semtlerde ıhlamur çiçeklerinin kokusu tüm sokaklara yayılır. Ihlamurun çiçeklerinden çay yapılır. Kentin çevresindeki ağaçlardan toplanan ıhlamur çiçekleri pazarlarda satılır.

Erguvan, İstanbul'u renklendiren bir ağaççık. Çiçek açtığında sanki kenti pembeye boyar. Erguvan, ilkbaharın habercisi kabul edilir.

Galata ve Arnavutköy gibi eski evlerin bulunduğu yerlerde gelinciklerle karşılaşabilirsiniz. Gelincikler, insanların evlerine çekildiği gece saatlerinde ortaya çıkar ve binaların arasında ya da çatı aralarında dolaşarak fare ya da kuş yuvası arar.

İstanbul balıklarıyla da ünlü bir kent. Bunların en bilinenlerinden biri lüfer. Güçlü bir çenesi, sivri ve keskin dişleri olan lüfer başka balıklarla beslenen yırtıcı bir tür. Ağları parçaladığı için balıkçılar tarafından "dişli" olarak da adlandırılır.

İstanbul'da en çok görülen kelebek türlerinden biri Atalanta kelebeğidir. Ocak-şubat aylarında, Beşiktaş ve Taksim gibi İstanbul'un en yoğun yerleşim alanlarında bile güneşli günlerde bu kelebeği uçarken görebilirsiniz.

İstavrit, Boğaz'da sık rastlanan balıklardan biri. Yavru istavritler, Boğaz'da kıyılara yakın yüzer. Kıyıdan deniz baktığınızda bu yavruları görme şansınız çok yüksek.

İskender papağanı

Bir zamanlar Arnavutköy'ün neredeyse tüm bahçeli evlerinde yetiştirilen Arnavutköy çileği az da olsa hâlâ var.

İstanbul'da iki farklı papağan türünün yaşadığını biliyor muydunuz? Adları İskender papağanı ve yeşil olan bu kuşlar Türkiye'nin yerlisi değil. Biliminsanları, bu kuşların evcil hayvan olarak satılmak üzere İstanbul'a getirildiklerinde bir kaza sonucu doğaya kaçtıklarına inanıyor. Bu papağanlar, İstanbul'daki çoğu park ve bahçede görülebiliyor.

Yeşil

Bir diğerk İstanbul balığı da palamut. Lüfer gibi palamut da yırtıcı bir balıktır ve diğerk balıklarla beslenir. İlkbaharda, yumurta bırakmak için Karadeniz'e göç eder.

Yıldız Parkı gibi kentin içindeki koruluklarda ve çevredeki ormanlık alanlarda çok sayıda sincap olduğunu biliyor muydunuz? Bazen daldan dala atlarken, bazen de güneşte ısınmaya çalışırken görebileceğiniz sincapların insanlara da kolayca yaklaştıklarını fark edebilirsiniz.

Kadıköy çiğdemi, dünyada yalnızca İstanbul'da bulunuyor. Birçok soğanlı bitki gibi bu bitkinin sayısı da giderek azalıyor. Yine de Anadolu yakasındaki fundalık alanlarda hâlâ görülebiliyor.

Uzun boyunlu ve uzun ayaklı gri balıkçıl sizce İstanbul'da nerede yuva yapıyordu? Gülhane Parkı'ndaki çınar ağaçlarının tepelerinde dersek şaşırır mısınız? Bu kuşları, İstanbul'da en kolay görebileceğiniz yer Gülhane Parkı. Balıklarla beslenir. Onları Kadıköy açıklarındaki dalgakıranların üzerinde dinlenirken de görebilirsiniz.

İstanbul kardeleni dünyada yalnızca Anadolu yakasındaki fundalıklarda var. Çok nadir rastlanan bu kardelen türü koruma altında.

Siklamen, İstanbul'un kuzeyindeki ormanlarda yaşayan ve kışın çiçek açan bir bitki. Belgrad Ormanı, Polonezköy ve Terkos Gölü'nün çevresi gibi ormanlık bölgelerde siklamenlere rastlayabilirsiniz.

Küçük kumru aslında Afrika'ya özgü bir kuş. Osmanlılar zamanında kafeste yetiştirilmek üzere Türkiye'ye getirilen bu kuşlar zamanla doğaya bırakılmış ve sayıları giderek artmış.

Simitçi tezgâhlarının yakınlarında dolaşan bu küçük kumrular yerlere dökülen susamları yemeyi çok sever.

İstanbul denince ilk akla gelen canlılardan biri de yelkovan kuşlarıdır. Yelkovanları, yıl boyunca Boğaz'da bir o yana, bir bu yana uçarken görebilirsiniz. Sürü oluşturdıkları zaman da tek bir vücutmuş gibi hareket ederler.

İstanbul denince akla gelen bitkilerden biri de morsalkımdır. Sarılıcı bir bitki olan morsalkımın boyu evlerin balkonlarına kadar uzayabilir. Çiçekleri bu balkonlardan demet demet sarkar.

Bayrampaşa enginarı yüzyıllar boyunca Bayrampaşa'daki tarlalarda yetiştirilmiş.

Buranın sanayi bölgesi olmasıyla birlikte bahçelerin sayısı azalmış. Semt belediyesi burada yaşayanların uğraş olarak enginar yetiştirmesi için parklarda özel yerler ayırmış.

Ülkemizdeki en büyük geyik türü olan kızıl geyikler, bir zamanlar İstanbul'un kuzeyindeki ormanlarda yaşardı. Ancak günümüzde sayıları çok azaldı. Bu nedenle koruma altına alınan kızıl geyikler bugün yalnızca Polonezköy Geyik Üretim Merkezi'nde yaşıyor.

Karabatak ve tepeli karabatak, İstanbul'un en bilinen diğer iki sakini. Bu kuşları, mendireklerde, şamandıralarda ya da dalgakıranlarda görebilirsiniz. Bu iki kuşu birbirinden ayırt etmek için başlarına bakın. Karabatağın başı daha yuvarlakken, tepeli karabatağın başı köşelidir ve tepesinde havaya kalkmış tüyler bulunur.

Burcu Meltem Arık
burcu.arik@gmail.com
Çizim: Ayşe İnan Alican